

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Збірник наукових праць
ЕКОНОМІЧНІ ТА ЮРИДИЧНІ НАУКИ**

Вінниця – 2015

ЗМІСТ

Секція: Економічні науки

Мазур А.Г., Мазур С.А. НАУКОВО – ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РЕГІОНАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОСТОРУ.....	8
Материнська О.А., Базюк С.А. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	17
Мамалига С.В., Гнатюк В.О. МАРКЕТИНГ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ.....	22
Материнська О.А., Грушелевич О.А. АНАЛІЗ МОЖЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ.....	27
Іщенко Я.П., Заверуха Т.Ю. РОЗВИТОК ФОРМ (СИСТЕМ) БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ЗРОСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТРЕБ УПРАВЛІННЯ.....	32
Гуцаленко Л.В., Іванова О.М. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ І ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ У ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ.....	37
Скорук О.П., Козак Л.А. АЛЬТЕРНАТИВНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	43
Материнська О.А., Мазур Ю.В. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	47
Прутська О.О., Наварчук Я. Л. САНАЦІЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ ІНСТРУМЕНТ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ БАНКОМ	53
Шевчук О.Д., Павленко О.Ю. СТАН ТА СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ.....	59
Січко Т.В., Поважук Д.О. МОДЕЛЮВАННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЗАСОБАМИ СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ.....	65
Материнська О.А., Потапова І. В. ОЦІНКА ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РИНКУ.....	70
Руда О.Л., Рожицька А.Є. МІСЦЕВІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ.....	76
Юлонтир Л.О., Рожицька А.Є. АНАЛІЗ СТІЙКОСТІ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ МОДЕЛІ ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ ПОСІВНИХ ПЛОЩ.....	81
Материнська О.А., Романець А.В. ОЦІНКА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ТА УПРАВЛІННЯ НИМ.....	88
Руда О.Л., Скоропад В.В. ВІЙСЬКОВИЙ ЗБІР В УКРАЇНІ. СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ.....	92

Недбалюк О.П., Ткаченко І.М. РОЛЬ РЕІНЖИНІРИНГУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	97
Тарасова І.І., Ткаченко О.Ю. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО СТАНДАРТУ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ.....	105
Кіреєва Е.А, Шинкарук Т.О. ДЕРЖАВНИЙ ЕНЕРГОМЕНЕДЖМЕНТ – ШЛЯХ ДО ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	111
Ролінська А.О. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ І РЕАЛІЗАЦІЇ ФІСКАЛЬНО- БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ У СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	116
Ярова Ю.М. ПІДПРИЄМНИЦЬКИЙ ПОТЕНЦІАЛ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ТА ФАКТОРИ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ УКРАЇНИ.....	120
Скорук О.П., Соловйова О.В. РОЗВИТОК РИНКУ БІОПАЛИВА З ВИКОРИСТАННЯМ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЕНЕРГЕТИЧНИХ КУЛЬТУР.....	126
Скорук О.П., Боровський Б.Л. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА В СВІТІ І УКРАЇНІ.....	129
Алексєєва О.В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ РИНКУ РОБОЧОЇ СИЛИ.....	134
Феняк Л.А., Немеш Г.С. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СПОЖИВЧОГО КОШИКА В УКРАЇНІ.....	138

Секція: Юридичні науки

Курило В.І., Омельчук В.А. ФАХОВА ПІДГОТОВКА ЮРИСТІВ-АГРАРНИКІВ – ВИМОГА СЬОГОДЕННЯ.....	143
Оверковська Т.К. СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ УКРАЇНИ.....	150
Гель А.П. ІНСТИТУТ ЗМІНИ УМОВ ТРИМАННЯ ЗАСУДЖЕНИХ ДО ДОВІЧНОГО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ: СУЧАСНИЙ СТАН ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ.....	157
Ковальов Д.В., Пономаренко А.Б. ПРИНЦИП НАЦІОНАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ В КОНСТИТУЦІЇ ПИЛИПА ОРЛИКА.....	164
Пипяк М.І., Білан А.Л., Шкринда О.М., ПРАВОВА ОХОРОНА ТОРГОВЕЛЬНОЇ МАРКИ В УКРАЇНІ.....	169

Опольська Н.М., Білоконь О.Г., МЕЖІ СУБ'ЄКТИВНОГО ПРАВА НА ТВОРЧИСТЬ	174
Письменна О.П., Ванжула О.М., ДОГОВІР РЕНТИ: ІСТОРИЧНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ	178
Головчук В.А., Левченко А.О. ВАЖЛИВІСТЬ ДОКАЗІВ І ДОКАЗУВАННЯ У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ	183
Письменна О.П., Савчук Л.А. ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА МІСЦЕВИХ ОСЕРЕДКІВ	187
Письменна О.П., Цимбалюк Т.А. ПОРІВНЯННЯ ПРАКТИКИ ЗАСТОСУВАННЯ ДОГОВОРУ КОМЕРЦІЙНОЇ КОНЦЕСІЇ ТА ДОГОВОРУ ФРАНЧАЙЗИНГУ НА МІЖНАРОДНОМУ ТА НАЦІОНАЛЬНОМУ РІВНЯХ	191
Мельничук М.О., Чумак Ю.А. АВТОРСЬКЕ ПРАВО В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ: ПРИЧИНИ ПОРУШЕННЯ ТА СПОСОБИ ЗАХИСТУ	196
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ	200

The changes in Tax Legislation have made essential corrections into the accounting procedures and accounting treatment at the farm enterprises. The Methodical recommendations on the accounting procedures at the farm enterprises № 189 which are in force now, need supplementary work due to the adoption of the Tax Code, R(S)A 30 "Biological assets".

Keywords: farming, financial reporting, simple form of accounting, a simplified form of accounting, P(C)BU, MS(N)BU.

УКД «313»620.952(477.44)

АЛЬТЕРНАТИВНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Скорук О.П., к.е.н., доцент,

Козак Л.А., студентка,

Вінницький національний аграрний університет

В даній статті розглядається проблема використання альтернативних джерел енергії в національному господарстві, визначаються найбільш перспективні напрямки розвитку альтернативної енергетики в Україні та встановлення їх потенціалу і значення для забезпечення енергетичної безпеки держави. Нарощування обсягів виробництва та споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел, науково-технічне забезпечення розвитку альтернативної енергетики, популяризація та впровадження науково-технічних досягнень у цій сфері. Додержання умов раціонального споживання та економії енергії, виробленої з альтернативних джерел.

Ключові слова: альтернативні джерела енергії, енергетична безпека держави, біопаливо, сонячна енергетика, вітрова енергетика, енергетичний комплекс, енергетичний дефіцит.

Постановка проблеми: Virішення глобальних проблем енергетичної безпеки в наші дні зумовлює не тільки темпи соціально-економічного розвитку, а і життя людей в майбутньому. В зв'язку з обмеженням природних ресурсів Землі на перший план виходить задача максимального використання відновлювальних джерел енергії. Нетрадиційні відновлювальні джерела енергії (НВДЕ) в XXI ст. завдяки науково технічному прогресу починають використовуватись на новому рівні і в майбутньому можуть забезпечити практично значну частину потреб людства в практично невичерпній і екологічно чистій енергії.

Виклад основного матеріалу. На початку XXI ст. в світі простежується тенденція до зростання ролі енергетичних ресурсів у розвитку економіки. Це пояснюється, в першу чергу, стабільним ростом промислового виробництва та зростанням населення планети, що провокує зростання споживання енергетичних ресурсів. Згідно Глобальної моделі розвитку людства «World 3», розробленої в Массачусетському Технологічному Університеті, спостерігається безперервний, стійкий приріст світового споживання паливно-енергетичних ресурсів у середньому на 1-2% щорічно, що в абсолютних величинах становить близько 200 млн. тонн умовного палива. Окрім того, згідно цієї моделі, частка країн третього світу в цьому процесі постійно зростає і до 2020 р.

досягне 70% від загального споживання [1].

Процес здорожчання енергетичних ресурсів на світовому ринку вже зараз завдає шкоди економіці України. Це проявляється з одного боку в зростанні ціни на імпортований природний газ, а з іншого – здорожчанням бензину і дизельного палива на внутрішньому ринку [2].

Зважаючи на це, подолання енергетичної залежності нашої держави та створення бази її енергетичної безпеки є пріоритетними напрямками розвитку вітчизняної економіки. Вихід із несприятливого економічного становища, в якому опинились українська промисловість і сільське господарство потребує інноваційного вдосконалення, зорієнтованого на ресурсозберігаючі технології, сучасні види енергії та технічні засоби для їх реалізації, використання нетрадиційних і відновлюваних джерел енергії (НВДЕ) [3].

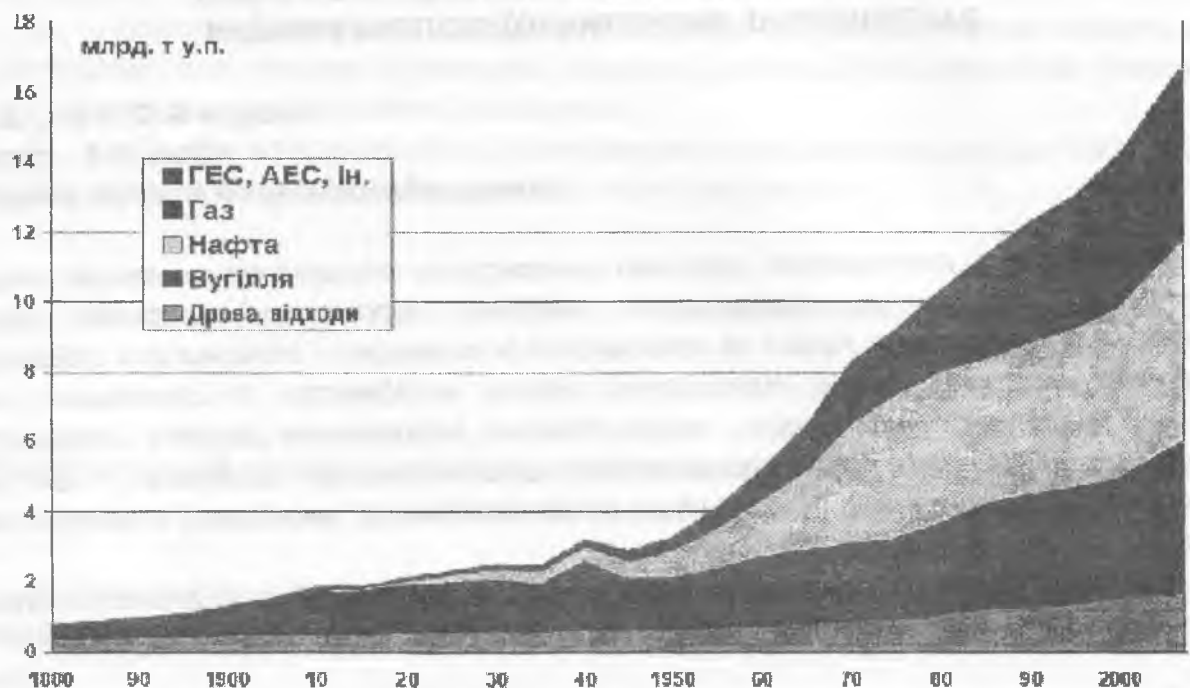

Рис. 1. Динаміка світового споживання енергії в ХХ столітті та на початку ХХІ століття

У 2003 році група українських експертів в галузі альтернативної енергетики розробила стратегію розвитку нетрадиційних, відновлюваних і позабалансових джерел енергії як складову частину проекту Енергетичної стратегії України до 2050 року. Відповідно до проекту частка відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) в загальному споживанні первинних енергоносіїв в 2030 році має скласти 17,5% або 35 млн. тонн умовного палива. Із них 7,03 млн. тонн умовного палива або 20,06 % загально обсягу альтернативних джерел енергії припадає на геотермальну енергетику [4]. Більш детально наведено на рис.2.

Проблему високої вартості природного газу, що в основному використовується для потреб комунального господарства, можна вирішити за рахунок використання інших альтернативних джерел енергії зокрема вітрової та сонячної. Ідеї використання енергії сонця і енергії вітру були розроблені раніше, ніж інші види альтернативної енергетики, тому людству вдалося накопичити значний досвід їх застосування. З розвитком технологій потужності вітрових установок зросли в

десятки разів, що дає можливість цим видам енергії конкурувати з традиційними. Головним їх недоліком є сезонність і залежність від кліматичних умов, проте сучасні засоби накопичення енергії даються змогу частково розв'язати дану проблему [5].

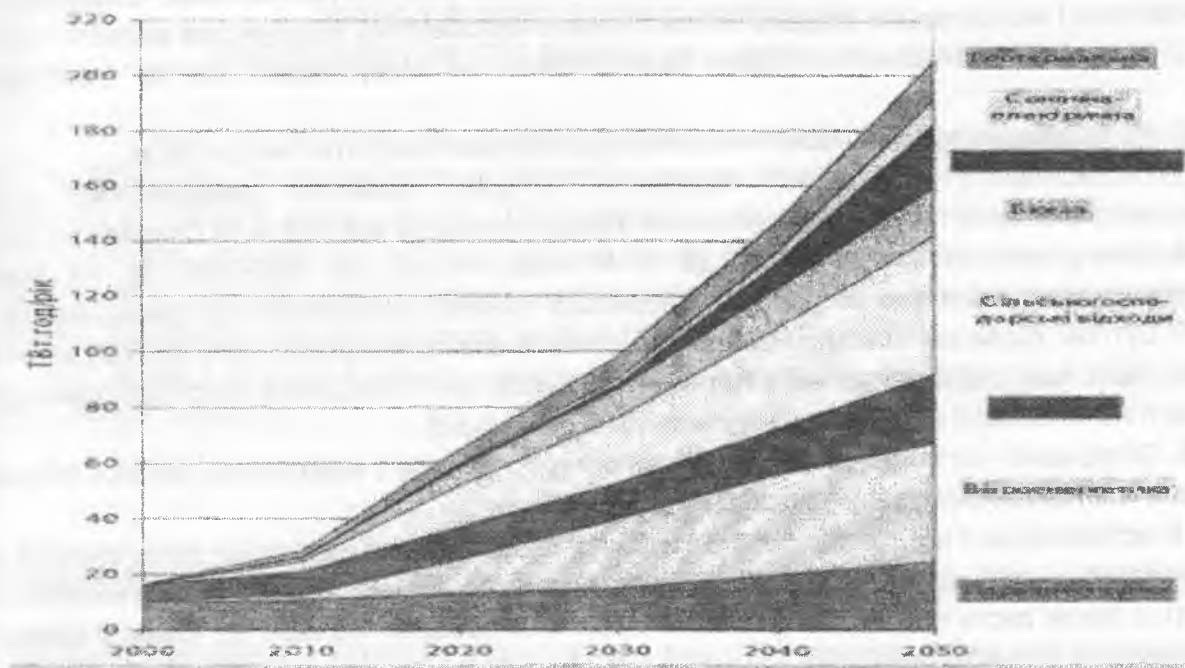

Рис.2. Частка використання відновлювальних джерел енергії в Україні 2000-2050рр.

Впровадження цих заходів з підвищення енергетичної безпеки держави вимагає створення цільової державної програми в даному напрямку, та удосконалення законодавства з метою створення більш сприятливих умов розвитку альтернативних джерел енергії. Зважаючи на постійний розвиток і збільшення потужності установок з використання альтернативних джерел енергії, в разі реалізації цих заходів Україна має можливість отримати значні переваги в довгостроковій перспективі [6].

Так для прикладу Європейська комісія представила енергетичну стратегію до 2020 року, яка визначає стратегію пріоритетів на наступні 10 років і пропонує дії, необхідні для поліпшення енергозбереження, створення ринку з конкурентними цінами та гарантованими поставками, прискорення розвитку технологій.

Серед визначених Комісією пріоритетів – енергозбереження, інтеграція інфраструктури європейського ринку, визначення єдиної зовнішньої енергетичної політики, розвиток технологій та захист прав споживачів. У галузі енергозбереження Єврокомісія пропонує зосередити увагу на двох найбільших споживачах енергоресурсів: транспорті та житловому секторі. А в Україні це питання стоїть на 1 місці в зв'язку із значним подорожчанням комунальних послуг. При цьому Єврокомісія планує запропонувати конкретні фінансові механізми для реконструкції житлового сектору та проведення енергозберігаючих заходів. В області об'єднання інфраструктури Єврокомісія вважає, що з 2015 року жодна країна-член ЄС не повинна залишитися ізольованою. При цьому протягом найближчих 10 років інвестиції в інфраструктуру можуть досягти 1 трлн. євро. Для прискорення

реалізації інфраструктурних проектів Єврокомісія пропонує спростити процедуру і скоротити час видачі дозволів, перейшовши на режим «єдиного вікна». Так як Україна має увійти до Євросоюзу то в майбутньому вона повинна буде також дотримуватись даних пріоритетів [7].

Висновки. Враховуючи складне соціально-економічне й геополітичне становище, до першочергових і невідкладних завдань забезпечення енергобезпеки України слід віднести такі:

1. Вирішення нагальної проблеми ціноутворення на імпортований газ та транспортний тариф;

2. Нарощування темпів власного виробництва паливно-енергетичних ресурсів;

3. Вирішення у стратегічній перспективі складної проблеми диверсифікації джерел зовнішнього постачання паливно-енергетичних ресурсів (перш за все нафти та природного газу);

4. Зменшення споживання газу до 45-48 млрд м куб. до 2020-2030 рр. за рахунок використання альтернативних ресурсів та модернізації галузей, що споживають природний газ.

5. Суттєве підвищення ефективності управління в електроенергетичному секторі, ключовим аспектом якого має стати створення нетарифних стимулів для підвищення енергоефективності та відсутності монополізації на внутрішньому ринку, на енергоносії.

6. Скорочення частки енергоємних технологічних процесів і виробництв, широке залучення потенціалу альтернативних/відновлювальних джерел енергії;

Цілеспрямована і послідовна робота України у вищезазначених напрямках забезпечить її нове позиціонування у світі, дозволить реально посісти помітне місце у світовому та європейському контексті, а також дасть можливість активно впливати на процеси пов'язані не тільки зі своєю, а й зі світовою енергетичною безпекою.

Список використаних джерел:

1. Пределы роста. 30 лет спустя / [Медоуз Д. Х., Медоуз Д.Л.,] пер. с англ. – М.: Изд-во МГУ, 2007. – 342 с.

2. Бузовський Є.А., Скрипниченко В.А., Лучник М.М. Інноваційний розвиток альтернативних джерел енергії // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. – 2009. – № 3.

3. Фрадкин В. Энергия с дна океана / В. Фрадкин// Новые источники энергии. Электронный ресурс <http://www.dw-world.de/>

4. Данилишин Б.А. Энергетическая безопасность в контексте украинских реалий // Урядовий кур'єр. – 2006. – №157. – С. 12-13.

5. Рязова Т. В. Розвиток біопаливного сегмента ПЕК в Україні. Аналітичний огляд [Електронний ресурс] / Т. В. Рязова ; Нац. інт. стратег. досліджень, Дніпропетровський філіал. - Режим доступу : <http://www.db.niss.gov.ua>.

6. Забарний Г.М., Шурчкое А.В., Задорожня А.А. Ресурси і тепловий потенціал перспективних для промислового освоєння родовищ термальних вод Закарпатської області. К Інститут технічної теплофізики НАНУ, 1997 - 150 с.

7. Бобров Є.А. Значення енергетичної безпеки у формуванні економічної безпеки Європейського Союзу. / Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти та газу. – 2012. – №1 (31) – С.163-172. – 1,12 д.а.